

PLÁN MULTIKULTURNÍ VÝCHOVY FZŠ TRÁVNÍČKOVA V PRAZE 13

VYTVOŘENO V RÁMCI PROJEKTU: 51 KROKŮ K LEPŠÍMU SPOLEČNÉMU VZDĚLÁVÁNÍ
CZ.07.4.68/0.0/0.0/19_068/0001453

AUTORKY: M. CAPKOVÁ, E. KŘIVANOVÁ, J. PLESKAČOVÁ, M. VIGNEROVÁ

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

POZNÁVAT + ROZUMĚT + RESPEKTOVAT + KOEXISTOVAT + KOOPEROVAT
=
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Multikulturní výchova je v naší škole realizována především prostřednictvím průřezových témat v rámci ŠVP.

Vzhledem k tomu, že naši školu navštěvuje stále větší počet žáků z jiných etnických skupin a žáků s odlišným mateřským jazykem, věnujeme multikulturní výchově zvýšenou pozornost.

V rámci multikulturní výchovy se zaměřujeme na přípravu žáků k bezkonfliktnímu životu ve společnosti, kde vedle sebe žijí různé sociokulturní skupiny se specifickými systémy tradic, postojů a hodnot. Snažíme se vést žáky k soužití těchto skupin, které má být založeno na principech rovnosti, tolerance, respektu, dialogu a konstruktivní spolupráce.

Přejeme si, aby i naše kultura byla příchozím známá a pochopitelná a chceme i ji představovat.

STRATEGICKÉ CÍLE V MKV

POSÍLENÍ PĚTI TÉMAT MKV VE VÝUCE

1. vzájemné obohacování kultur ve společnosti
2. formování vlastní kulturní identity a identity občana
3. osobní hodnotová orientace žáka
4. globální rozvojové výzvy
5. společenská pravidla

ÚKOLY PRO PEDAGOGICKÝ KOLEKTIV:

1. věnovat zvýšenou pozornost k vytváření příznivého klimatu školy a jednotlivých tříd
2. podporovat vzájemný respekt mezi učitelem a žákem, týmovou spolupráci, sebeúctu, komunikační dovednosti, pocit bezpečí
3. učit žáky chápat rozdílnosti jednotlivců a vážit si každého člověka, minority, kultury
4. seznamovat žáky se základními údaji o menšinách, které u nás žijí, s jejich kulturou a dějinami
5. rozvíjet žádoucí postoje k lidem jiné národnosti nebo náboženské příslušnosti každodenním osobním příkladem
6. posilovat povědomí vlastní kulturní identity a být jejím nositelem

ÚKOLY PRO ŽÁKY V OBLASTI VĚDOMOSTÍ, DOVEDNOSTÍ A SCHOPNOSTÍ

1. získat znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
2. učit se komunikovat a žít s příslušníky odlišných skupin
3. uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
4. rozvíjet schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských skupin a spolupracovat s nimi
5. rozpoznávat projevy rasové nesnášenlivosti a xenofobie
6. uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a být odpovědní za své jednání
7. osvojovat si základní pojmy multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, rasismus, národnost, netolerance aj.

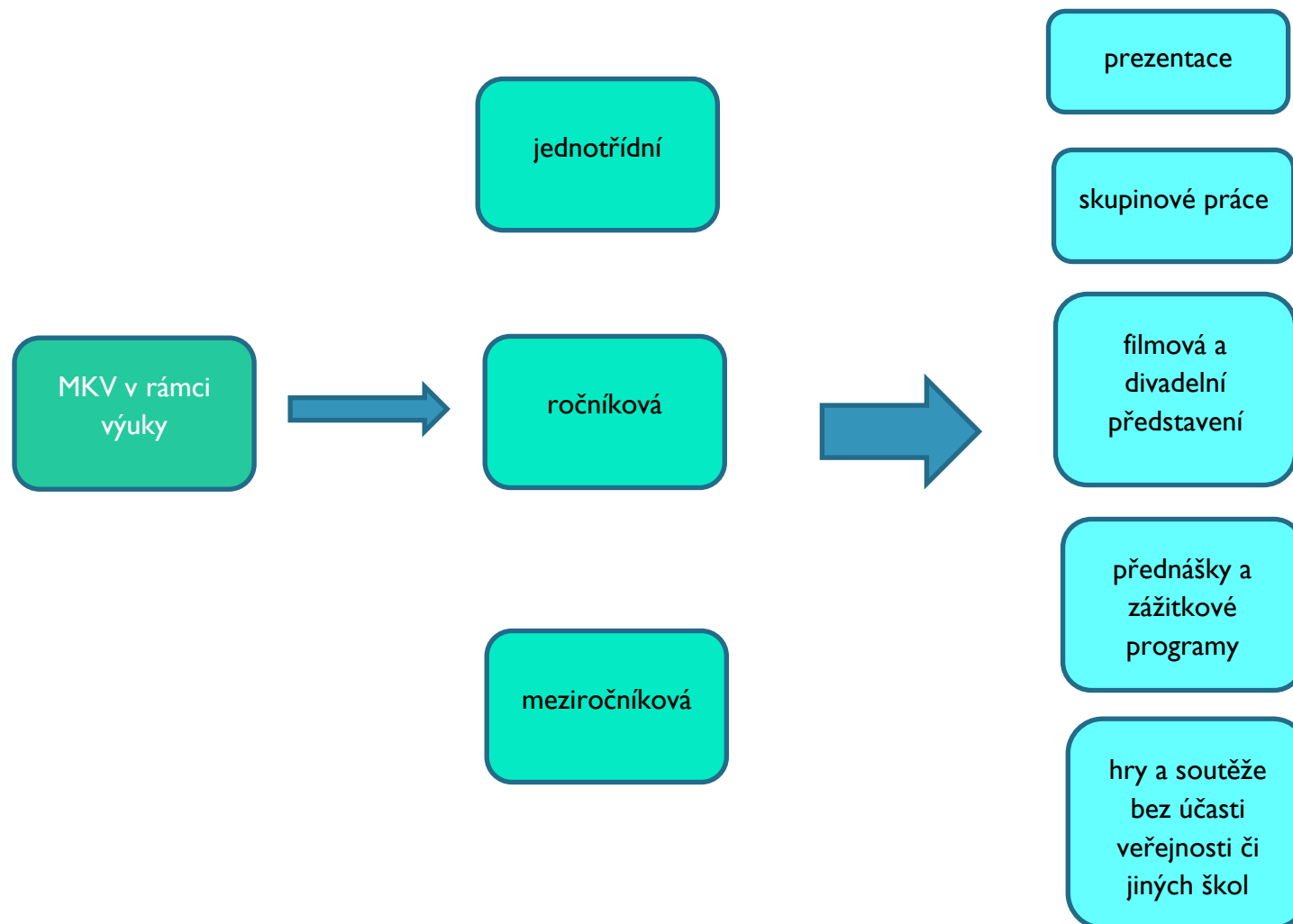
ÚKOLY PRO ŽÁKY V OBLASTI POSTOJŮ A HODNOT MULTIKULTURNÍ VÝCHOVY

1. vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám
2. uvědomovat si vlastní identitu
3. učit se vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
4. uvědomovat si neslučitelnost rasové, náboženské a jiné netolerance s principy života v demokratické společnosti
5. vést k angažovanosti při potírání projevů netolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
6. spolupodílet se na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

FORMY REALIZACE PLÁNU

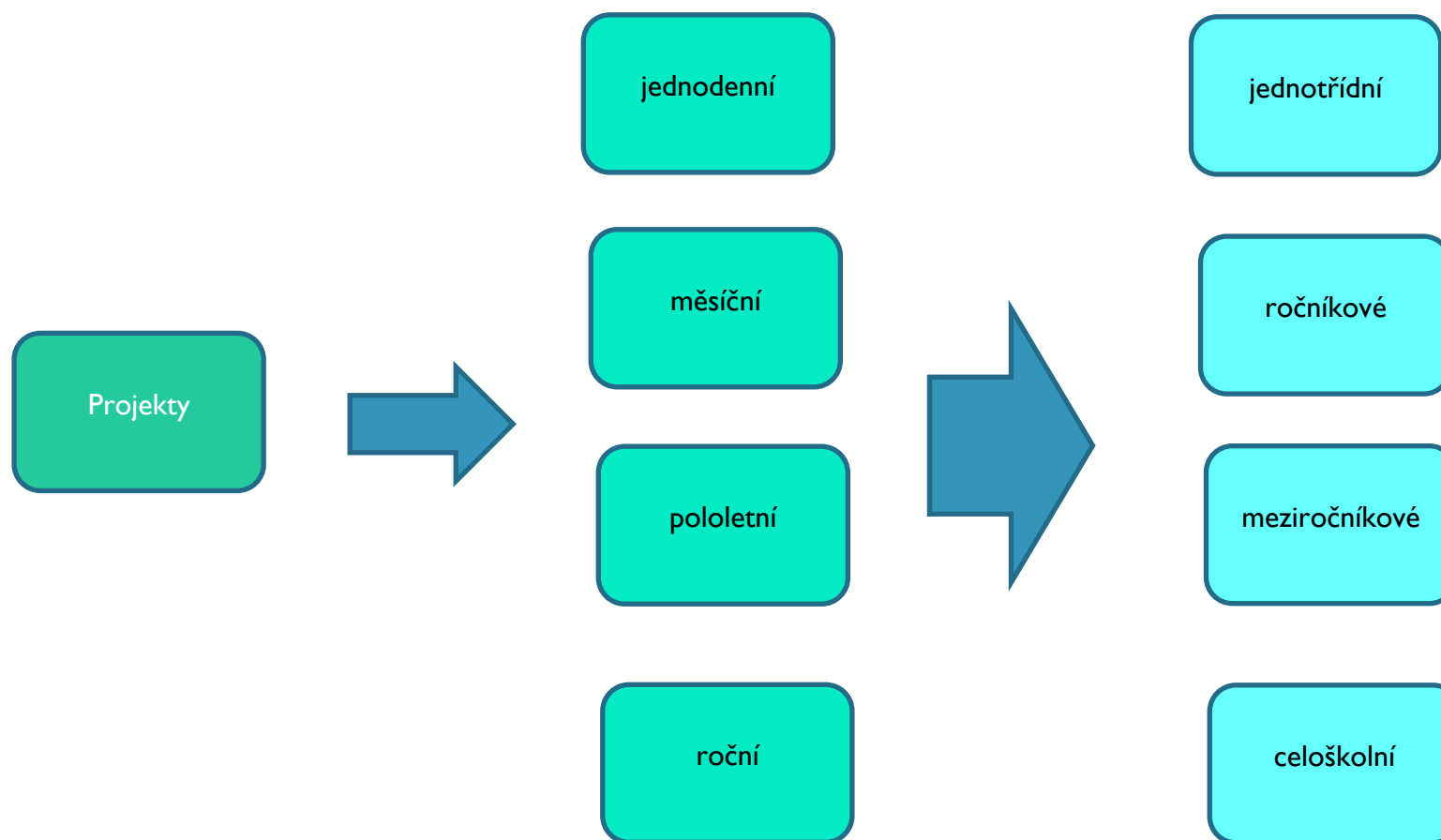
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA V RÁMCI VÝUKY

Ve výuce je MKV nedílnou součástí všude tam, kde je k tomu přirozená příležitost. Pedagog využívá všechny příležitosti ve své vzdělávací oblasti k tomu, aby poukázal na podobnosti a odlišnosti a kulturně historická specifika a souvislosti celého světa a přihlíží k oblastem původu našich žáků. Toto průřezové téma bylo velmi konkrétně rozpracováno ve ŠVP. Protože některá vzdělávací témata se opakují v různých předmětech, či ročnících, je možné zde navázat spolupráci s více pedagogy, třídami, či ročníky.

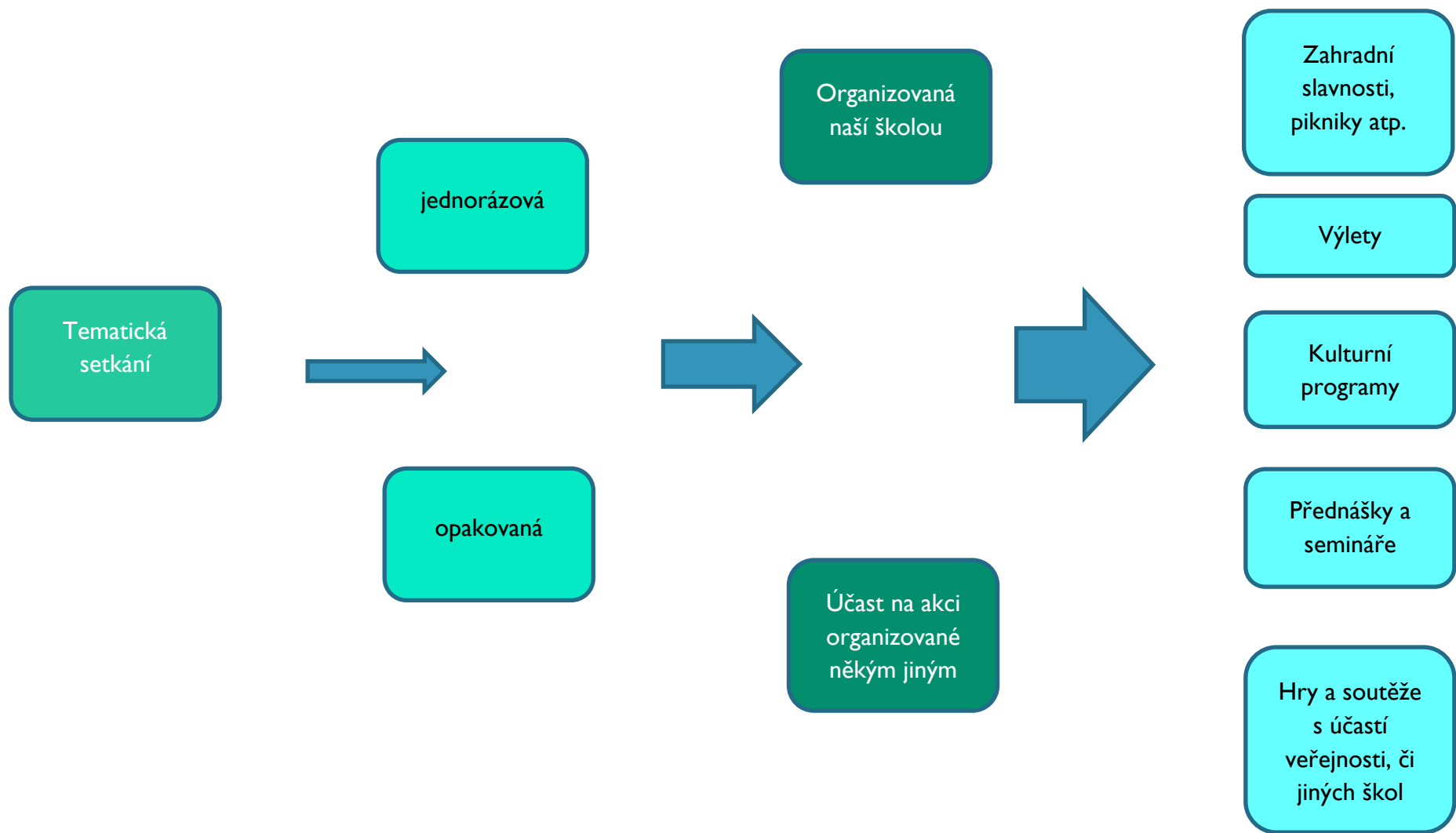
PROJEKTY

Projekty jsou takové aktivity, které mají primárně vzdělávací cíl. Jejich hlavní část se odehrává v rámci výuky. Mohou však přesahovat hranice jednotlivých vzdělávací oblastí, tříd i ročníků. Cílem projektů je seznamovat děti s kulturní kontinuitou naší země a hledat paralely, případně porozumět odlišnostem s kulturami jiných zemí, především zemí původu našich žáků. Projekty mezioborově spolupracují a jsou mírně nad rámec běžné výuky.

TEMATICKÁ SETKÁNÍ

Tematická setkání vycházejí z aktuálních potřeb školy, rodičovské veřejnosti a širší komunity, dále pak z nabídky od institucí a spolupracujících organizací, zřizovatele atp. Vznikají většinou nad rámec běžné výuky. Vytvářejí příležitosti k bližšímu poznávání různých kultur a vzájemnému seznamování. Podporují bezpečné klima školy a jsou prevencí xenofobního smýšlení nejen na půdě školy, ale i v širší komunitě. Nebývají ohraničena strukturou školy – třídy, ročníky atp.

TÉMATA MULTIKULTURNÍHO PLÁNU PRO PLNĚNÍ STRATEGICKÝCH CÍLŮ

I.VARIANTA: VYUŽITÍ TRADIC A MEZINÁRODNÍCH DNŮ

měsíc	téma
ZÁŘÍ	Škola Moji spolužáci Dny evropského dědictví 10.a 11.9. Mezinárodní den míru 21.9.
ŘÍJEN	Halloween a další svátky na památku zesnulých ve světě Evropský den jazyků 26.10.
LISTOPAD	Advent v celém světě Mezinárodní den tolerance 16.11.
PROSINEC	Vánoce a vánoční tradice u nás i ve světě Mezinárodní den lidské solidarity 20.12.
LEDEN	Nový rok Tři králové Lednové pranostiky
ÚNOR	Jak se slaví Masopust Karneval ve světě Mezinárodní den mateřského jazyka 21.2.
BŘEZEN	Měsíc knihy aneb na celém světě existují pohádky (Světový den knihy a autorských práv 23.4.) Mezinárodní den za odstranění rasové nesnášenlivosti 21.3.
DUBEN	Velikonoce Den Země 22.4.
KVĚTEN	Moje země a rodina - Mezinárodní den rodin 15.5. Den Evropy 9.5. Světový den kulturní rozmanitosti 21.5.
ČERVEN	Den dětí Prázdninové putování (doma i ve světě)

2. VARIANTA: PUTOVÁNÍ PO SVĚTĚ

ZÁŘÍ, ŘÍJEN	EVROPA
LISTOPAD, PROSINEC	ASIE
LEDEN, ÚNOR	AMERIKA SEVERNÍ A JIŽNÍ
BŘEZEN, DUBEN	AFRIKA
KVĚTEN, ČERVEN	AUSTRÁLIE A ANTARKTIDA

NÁPADNÍK NA PROVEDENÍ NĚKTERÝCH TÉMAT

Tento nápadník má sloužit jako inspirační zdroj, k vlastní originální tvorbě programů, dle uvážení pedagogů. Lze ho libovolně variovat, či jen prostě používat. Je průběžně doplňován o příklady dobré praxe vzešlé přímo na půdě naší školy.

I. MOJI SPOLUŽÁCI

Rozhlédni se tu a tam,
uvidíš, že nejsi sám.
všude je tvůj velký svět,
pojď si o něm vyprávět.
My jsme všichni kamarádi
a máme se všichni rádi.

FORMA

Týdenní projekt, při kterém se snažíme dát dětem základy pro zdravé sebevědomí a sebejistotu, pro schopnost být samo sebou a zároveň se přizpůsobit životu v sociální komunitě - v kulturní a multikulturní společnosti. Poskytnou dětem možnost jednat v duchu základních lidských a etických hodnot, seznámit se a akceptovat kultury všech národností dětí, které jsou ve třídách. Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu,

přestože je každý jiný, že osobnostní odlišnosti jsou něco přirozeného. Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí.

- projekt je vhodný především pro první ročník, kdy se vzájemně děti poznávají, ale může se využít i v dalších ročnících na prvním stupni (jako motivace může sloužit básnička, ve vyšším ročníku mohou žáci básničku dokončit, nebo si vymyslet vlastní s použitím několika slov)

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

- jazyk a jazyková komunikace
- člověk a jeho svět
- výtvarná, pracovní a hudební výchova

průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova

Pomůcky :

- Glóbus
- dětské obrazové atlasy
- čtvrtky, pastelky (materiál dle zvolené techniky)
- příslušný obrazový materiál
- interaktivní tabule

OBDOBÍ

září (seznámení s ostatními spolužáky), počet hodin dle učitele

POPIS

Projekt se skládá ze dvou částí :

Žijeme v Česku – jsme Češi

Země, které jsou blízké našim kamarádům – spolupráce s jejich rodiči

I.část Žijeme v Česku - jsme Češi

Motivace :

píseň : *Já jsem muzikant*

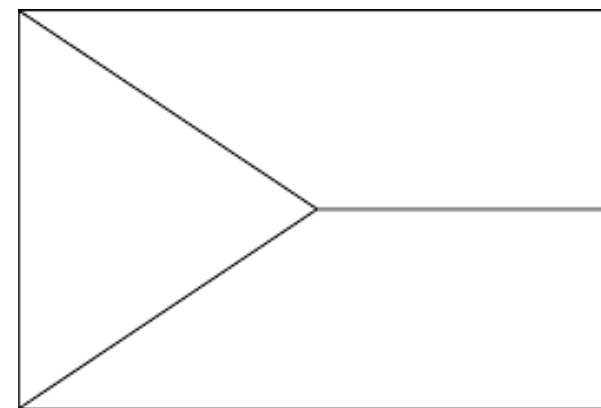
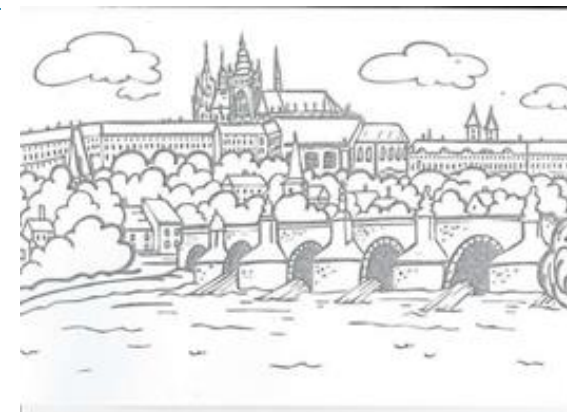
https://www.youtube.com/results?search_query=j%C3%A1+jsem+muzikant+zp%C3%ADv%C3%A1nky

- poslech a nácvik písně
- práce s glóbusem a s mapou ČR- hledáme podle barvy vodstvo a pevninu
- hledáme Českou republiku (předem označená malou značkou) a Evropu - pojmenováváme hlavní město (ukázky obrázků Prahy),
<https://cs.wikipedia.org/wiki/Praha>
- státní vlajka
- Hymna ČR

<https://www.youtube.com/watch?v=vOtoPi9hfCo&list=TLPQMDYwODlwMjHUPKlxQOtzaQ&index=1>

<https://www.youtube.com/watch?v=h5IWAzRYjIg&list=TLPQMDYwODlwMjHUPKlxQOtzaQ&index=2>

- práce s obrazovým atlasem - podle obrázků zjišťujeme, co se u nás pěstuje, jaká tu žijí zvířata, zda máme hory, moře..., jaké u nás bývá počasí
- omalovánka Česká republika, Praha, státní vlajka

výtvarná činnost – kresba, malba - česká krajina, město, vesnice, můj dům, postava z národní pohádky.... (temperové barvy, křídly, pastely...)

- poslech národní pohádky
- výlet do Prahy (Pražský hrad, Karlovo náměstí, atd.)
- koláž „Naše země" - výstřižky z časopisů či kalendářů lepíme na předkreslený tvar republiky)
- pohybová hra „**Místo si vymění, kdo...**"

2.část Země, které jsou blízke našim kamarádům

Věnujeme se zemím ze kterých pocházejí spolužáci, které nemají českou národnost ve spolupráci s jejich rodiči

-domluvená návštěva rodiče jiné národnosti – vyprávění o zemi, ze které pochází srovnání krajiny, přírody, měst (ukázka na mapě, obrázkový materiál z dané země), tradice a zajímavosti.

-oblíbené jídlo v zemi (typické jídlo)

-pohádková postava

-poslech rodné řeči – srovnání

Na závěr každé dítě obkreslí a vystřihne svou ruku, nakreslí do ní co má nejraději a nalepí je do kruhu na velký papír s názvem třídy, ruku přidá i třídní učitel/ka.

2. MOJI SPOLUŽÁCI, SEZNAMOVACÍ AKTIVITY-VIZITKY/ERBY

FORMA

- Jednodenní projekt zaměřený na vzájemné poznávání žáků v kolektivu
- Během této aktivity se děti seznamují sami se sebou, ale i vzájemně.
- Prezentují své já prostřednictvím grafické tvorby.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

- Jazyk a jazyková komunikace
- Člověk a jeho svět
- Výtvarná a pracovní výchova
- Člověk a společnost

Průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana

OBDOBÍ

Září – úvodní třídnické hodiny.

POPIS

Každý žák obdrží papírovou kartičku, na kterou jakoukoliv grafickou formou (bez použití písma) vyjádří sebe sama.

Po vytvoření vizitek/erbu je možné je shromáždit a v rámci prezentací jednotlivých výtvorů žáci hádají kdo je autorem vizitky/erbu.

Reflexe:

- Jak snadné bylo vytvořit svoji grafickou identitu?
- Je něco, co by chtěli jednotliví autoři doplnit ke svým výtvorům?
- Co pro jednotlivé autory znamenají jejich obrázky?
- Jak snadné bylo poznávat jednotlivé autory vizitek/erbů?

Zdroje:

Michal Dubec, Třídnické hodiny, ISBN 978-80-87145-20-3

3. MEZINÁRODNÍ DEN TOLERANCE 16.11.

FORMA

Dvou hodinový projekt (možné zkrátit i prodloužit, záleží na vyučujícím) seznamující s tématem lidských práv. Práce s pracovním listem, ve skupinách, dramatizace témat jak společenství lidí řeší každodenní situace a problémy.

Tento projekt je vhodný pro dospívající žáky – vyšších ročníků druhého stupně.

Cílem je:

- uvědomí si významu právo/bezpráví na život člověka.
- Vést žáky k pozitivnímu hodnocení druhých.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

- Jazyk a jazyková komunikace
- Člověk a jeho svět
- Člověk a společnost

Průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova

OBDOBÍ

Listopad

POPIS

I. Část:

Samostatná práce s pracovním listem:

Představ si, že spokojeně bydlíš ve svém domečku/bytu. Vedle tebe je volné bydlení. Vyplň tabulku:

SOUSEDÉ	NECHCI JAKO SOUSEDA	NEVADÍ MI JAKO SOUSED	ZDŮVODNĚNÍ
RODINA S MNOHA DĚTMI			
TĚŽKÝ ALKOHOLIK			
PRAVICOVÝ EXTREMISTA			
LEVICOVÝ EXTREMISTA			
MUSLIM			
ČLOVĚK NEMOCNÝ AIDS			
ŽIDOVSKÁ RODINA			
HOMOSEXUÁLNÍ PÁR			
ROMSKÁ RODINA			
ČERNOCH			
VIETNAMCI			
SKUPINA UKRAJINSKÝCH DĚLNÍKŮ			
BÝVALÝ VĚZEŇ			
DROGOVĚ ZÁVISLÁ ŽENA			
CITOVĚ NEVYROVNANÁ OSOBA			

Nad jednotlivými odpověďmi diskutujte:

- Jaké jste měli důvody odmítnutí/neodmítnutí sousedů, měl někdo podobné?
- Jaké možnosti mají tito lidé? Mají právo na své svobody?
- Jaké vlastnosti by člověk měl mít, aby dokázal žít v sousedství se všemi lidmi?

- Dají se tyto vlastnosti trénovat/rozvíjet? Jak?
- Jak by ses zachoval v situaci nechtěného souseda?

II. Část:

Následuje práce ve skupinách. Každá skupina je jednou osadou, která řeší každodenní situace a problémy. Jak osada funguje je zcela v režii dětí. Je na nich, zda se v jejich osadě lidská práva dodržují či nikoli.

Hraní rolí:

Vycházíme z dramatické situace zachycující určitý děj. My vyjádříme základní body tohoto děje a zprostředkujeme je žákům. Oni se stávají spoluvůrci děje. Vstupují do rolí, které více nebo méně tvořivě dotvářejí. Pedagog se stává aktivním spoluvůrcem příběhu, moderátorem či pouze pozorovatelem. Udržuje dějovou osnovu a vymezuje hranice, v nichž se aktéři pohybují. Metoda učí empatii, porozumění příběhu i osobám v jednotlivých rolích, vede k tvořivosti. Rozvíjí fantazii, schopnost vytvořit postoje, názory.

Postup:

- Zadáme role, zpočátku nenáročné.
- Poskytneme dostatek informací k rolím.
- Dáme čas na přípravu a zvládnutí rolí.
- Vedeme ke spolupráci.
- Vedeme k toleranci, pochopení různých pohledů na téma.
- Pozitivně hodnotíme vystoupení, vyzvedneme přínos.
- Rozebereme v diskuzi.

Návrhy příběhů k dramatizaci (v závorce za situací je uvedena možnost porušení práva):

- Maminka s dětmi spěchá na sociální úřad mimo přechod pro chodce a zastaví ji policista (právo na slušné zacházení, na slušné bydlení).
- U soudu se rozhoduje o udělení trestu pro politika, který požadoval úplatek (právo na spravedlivý soud).
- Policista kontroluje doklady zahraničnímu dělníkovi na stavbě (právo na volný pohyb).
- Nezaměstnaný hledá zaměstnání a žádá o informace na úřadu práce (právo na práci).
- Bohatý podnikatel, který se dopustil finančního podvodu, nechce sdělit při vyšetřování, kde má získané peníze (zákaz mučení).
- Zaměstnanec odmítne pracovat společně s muslimem (svoboda náboženství).
- Starosta zakáže lidem scházet se v zájmových spolcích či ve skupinách na veřejnosti (svoboda spolčovací, shromažďovací) atd

Reflexe:

- Jak ses cítil/a, když bylo porušeno tvoje právo?
- Jaké tě napadly možnosti řešení situace?
- Co sis uvědomil/a ve své roli?

VŠEOBECNÁ DEKLARACE LIDSKÝCH PRÁV, KARTIČKY – upraveno pro použití ve výuce:

<p>Všichni jsou svobodní a sobě rovní.</p> <p>Každý má své vlastní myšlenky a svědomí. Všichni mají spolu jednat v duchu bratrství.</p>	<p>Nikdo nesmí nikoho diskriminovat.</p> <p>Každý má všechna práva a svobody bez ohledu na to, jaké jsou mezi námi rozdíly.</p>	<p>Každý má právo na život.</p> <p>Všichni máme právo na život a právo žít ve svobodě a bezpečí.</p>
<p>Žádné otroctví.</p> <p>Nikdo nemá žádné právo nás zotročovat, ani my nemáme právo činit nikoho svým otrokem.</p>	<p>Žádné mučení.</p> <p>Nikdo nemá žádné právo nám ubližovat nebo nás mučit.</p>	<p>Každý má svá práva všude na světě.</p> <p>Všichni máme právo používat zákon.</p>
<p>Před zákonem jsou si všichni rovni.</p> <p>Všichni jsme pod ochranou zákona. Zákon je stejný pro každého. Musí s námi zacházet nestranně a spravedlivě.</p>	<p>Lidská práva každého z nás chrání zákon.</p> <p>Máme právo na spravedlivé zacházení spravedlivými soudy.</p> <p>Máme právo žádat zákon o pomoc, není-li s námi zacházeno spravedlivě.</p>	<p>Nikoho z nás nesmí nespravedlivě zadržet.</p> <p>Nikdo nemá právo nás uvěznit bez dostatečného důvodu a držet nás ve vězení nebo nás poslat pryč z naší země.</p>
<p>Každý má právo na nezávislý a nestranný soudní proces.</p> <p>Je-li proti nám veden soudní proces, měl by být veřejný. Lidé, kteří nás soudí, by neměli nikomu dovolit, aby jim říkali, co mají dělat.</p>	<p>Každý je nevinen, dokud mu není prokázána vina.</p> <p>Pokud lidé tvrdí, že jsme udělali něco špatného, máme právo prokázat, že to není pravda.</p>	<p>Každý má právo na soukromí.</p> <p>Nikomu nesmí být svobodně poškozeno dobré jméno. Nikdo nemá právo vcházet někomu do soukromí, otevírat mu dopisy nebo ho obtěžovat.</p>
<p>Svoboda pohybu.</p> <p>Všichni máme ve své vlastní zemi právo jít, kam sami chceme, vycestovat z ní a vrátit se podle svého přání.</p>	<p>Každý má právo na bezpečné útočiště.</p> <p>Máme-li obavy z pronásledování ve vlastní zemi, máme v zájmu své vlastní bezpečnosti právo na útek do jiné země.</p>	<p>Každý má právo na státní příslušnost.</p> <p>My všichni máme právo patřit do nějaké země. Nikdo nesmí být zbaven své státní příslušnosti ani možnosti ji změnit.</p>

<p>Každý dospělý člověk má právo uzavřít manželství a mít rodinu.</p> <p>Muži a ženy mají stejná práva, ať už žijí v manželství nebo samostatně.</p>	<p>Každý má právo vlastnit věci jak sám, tak spolu s jinými.</p> <p>Nikdo nám nesmí svévolně brát naše věci.</p>	<p>Svoboda myšlení, svědomí a náboženství.</p> <p>Každý máme právo věřit v to, v co věřit chceme, mít náboženství nebo jej změnit, pokud si to přejeme.</p>
<p>Svoboda projevu.</p> <p>My všichni máme právo na své vlastní rozhodování, právo myslet si, co chceme, říkat, co si myslíme, a sdílet své myšlenky s ostatními lidmi.</p>	<p>Každý má právo na veřejné shromáždění.</p> <p>Máme právo scházet se pokojně s přáteli kdekoli na veřejnosti. Nikdo nás nemůže nutit připojit se k nějaké skupině, jestliže nechceme.</p>	<p>Právo na demokracii.</p> <p>Všichni máme právo podílet se na vládě naší země. Každému dospělému musí být dovoleno volit si své vlastní zástupce.</p>
<p>Každý má právo na sociální zabezpečení.</p> <p>Máme právo na přijatelné bydlení, lékařskou péči, vzdělání a péči o děti, dostatek peněz k životu a lékařskou pomoc ve stáří či nemoci.</p>	<p>Práva pracujících.</p> <p>Každý dospělý má právo vykonávat práci, právo na spravedlivou odměnu za svoji práci a právo vstoupit do odborů.</p>	<p>Každý má právo na odpočinek.</p> <p>Všichni máme právo na oddech od práce, vymezení pracovních hodin a na pravidelnou placenou dovolenou.</p>
<p>Každý má právo na dobrý život.</p> <p>Máme právo na zajištění výživy, šatstva, bytu a lékařské péče. Matky a děti, staří lidé, invalidní nebo nezaměstnaní mají právo na to, aby o ně bylo postaráno.</p>	<p>Každý má právo na vzdělání.</p> <p>Vzdělání je pro každého. Má naučit vzájemnému porozumění, snášenlivosti a přátelství s ostatními.</p> <p>Základní škola je bezplatná a povinná. Rodiče mohou volit druh vzdělání pro své děti.</p>	<p>Každý má právo na kulturní život. Autorská práva.</p> <p>Máme právo užívat věci, které umění, věda a pokrok přinášejí. Autorské právo chrání vlastní uměleckou či vědeckou tvorbu proti nepovolenému kopírování.</p>
<p>Právo na svobodný a spravedlivý svět.</p> <p>Každý má právo na existenci takového pořádku, abychom si všichni mohli užívat tato práva a těšit se ze svobody v naší vlastní zemi a všude na světě.</p>	<p>Naše odpovědnost.</p> <p>Máme povinnosti vůči ostatním lidem a při výkonu svých práv a svobod respektujeme jejich práva a svobody; neporušujeme morálku, veřejný pořádek a obecné blaho.</p>	<p>Nikdo nesmí nikomu upírat lidská práva.</p> <p>Žádné uvedené právo či svoboda nesmí být nikým potlačováno.</p>

Zdroj: Etická výchova, Metodika pro 8. ročník základních škol a víceletá gymnázia, Hana Ginterová, Světlana Hajdinová, ISBN: 978-80-87449-54-7

4. VÁNOČNÍ JARMARK

FORMA

Tematické, jednorázové setkání v předem stanovený den, společný pro celou školu, organizované školou – komunitního charakteru, na jehož vyvrcholení je pozvána široká veřejnost. Předchází mu řada obvykle měsíčních třídních projektů.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

- kultura a umění
- člověk a svět práce

OBDOBÍ

Prosinec

POPIS

Pořádání vánočního jarmarku je v naší škole dlouholetou tradicí.

Obvykle si každá třída připraví program, nebo výrobky, které prezentují ve vlastním stánku.

Stánky se připravují v prostorách školy již dopoledne a po obědě. Jarmark je obvykle zahájen v pozdějších odpoledních hodinách krátkým kulturním programem, jako je např. zpěv školního sboru, který zařazuje do svého repertoáru vánoční písně z celého světa.

Nedílnou součástí jarmarku je i školní betlém, zdobení stromu a další zvyky.

Tradicí posledních let se staly stánky zaměřené na vánoční tradice žáků z jiných zemí původu. Představují krajové speciality, zvyky, písně, výzdobu atp.

Potkávání kultur na základě společného tématu Vánoc je velmi přirozené a nenucené. Část výtěžku je navíc obvykle využita na charitativní účel.

5. KARNEVAL A MASOPUST

FORMA

Tematické setkání, které nemusí proběhnout ve všech třídách v jednotné datum. Může být meziročníkové. Obvykle se odehrává bez přítomnosti veřejnosti a předchází mu týdenní nebo měsíční třídní projekty.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

- kultura a umění
- člověk a svět práce
- člověk a jeho svět
- člověk a společnost
- člověk a příroda

OBDOBÍ

Únor

POPIS

Tato aktivita je hodně odlišná pro I. a II. stupeň.

Na I. stupni je obvykle spojena s rukodělnými činnostmi, s přehlídkou masek, tancem, karnevalovým veselím, soutěžemi atp.

Na II. stupni má spíše podobu projektů zaměřených na geograficko – historické a kulturní podoby karnevalu ve světě. Jejich výstupem pak mohou být prezentace, výstavy, happening atp.

Možnou variantou je však i meziročníková spolupráce, např. prezentace dětí II. stupně pro děti I. stupně o historii masopustních a karnevalových masek a následná společná výtvarná dílna.

Toto téma také umožňuje velmi nenásilně objevovat podobnosti a odlišnosti různých kultur. Je možné do něj zahrnout i jiné kulturní tradice spojené s převlékáním do kostýmů, či masek, jako je např. čínský nový rok, lidové zvyky a rituály primitivních národů atp.

POUŽITÉ ZDROJE

- Free obrázky: <https://pixabay.com/cs>
- Archiv fotografií školy

6. MĚSÍC KNIHY ANEB NA CELÉM SVĚTĚ EXISTUJÍ POHÁDKY

-
- FORMA :
  - měsíční projekt zaměřený na rozvoj čtenářské gramotnosti a upevňování čtenářských dovedností zakončený nocováním s Andersenem
  - vhodný pro všechny ročníky (výběr autorů a knih)
  - V rámci projektu se žáci seznamují s autory, s pohádkami a knihami z celého světa (výběr autorů a knih vždy záleží na ročníku a učiteli), s multikulturou, tradicemi a zvyky jednotlivých zemí
  - tento projekt je vhodný pro zapojení žáků s OMJ

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI :

- Jazyk a jazyková komunikace
- Člověk a jeho svět
- Výtvarná a pracovní výchova
- Člověk a společnost

Průřezová témata

- OSV, MKV, MD, EV

OBDOBÍ

Březen (počet hodin libovolný) , projekt může být zakončen nocováním s Andersenem (zapojit se může každý ročník v rámci školy), nebo Pasováním na čtenáře v prvním ročníku

---

POPIS

- ukázky a úryvky z pohádek a knih z celého světa jak v původním jazyce, tak s překladem
- [pohádky z celého světa - YouTube](#)
- návštěva Městské knihovny
- (v prvním ročníku může být tento projekt spojen a zakončen Pasováním na čtenáře)

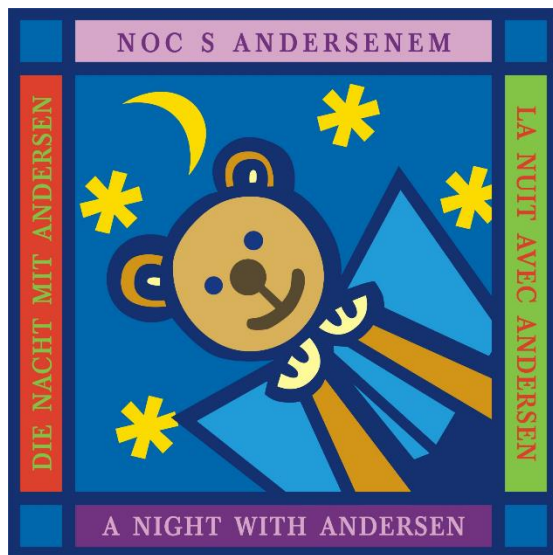

- vzájemné čtení ve třídách a sdílení pohádek a příběhů z celého světa (zapojení žáků s OMJ)
- zapojení rodičů a prarodičů do čtení
- závěr projektu zaměřit na téma, které je daný rok zvoleno pro „**Noc s Andersenem**“
- termín nocování se pohybuje okolo 2.4., u příležitosti narození dánského pohádkáře H. Ch. Andersena, tento den byl také roku 1967 vyhlášen i „Mezinárodním dnem dětské knihy“
- H. Ch. Andersen - životopis

[Hans Christian Andersen – Wikipedie \(wikipedia.org\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Hans_Christian_Andersen)

- **Noc s Andersenem**

- podrobné informace (přihlášky, logo, znělka, materiály ke stažení) <http://www.nocsandersenem.cz/ke-stazeni.html>

- Naše škola se nocování s Andersenem účastní již mnoho let, děti se nejen zlepšují ve čtenářské gramotnosti, ale také mají možnost v navazování vztahů mezi sebou. Na školní zahradě jsme v rámci tohoto projektu vysadili strom Pohádkovník.

7. CESTA KOLEM SVĚTA S JULESEM VERNEM

FORMA

Týdenní intenzivní projekt pro žáky II. stupně. Lze jej pojmout i jako roční projekt či jej přizpůsobit jakémukoli časovému úseku.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

jazyk a jazyková komunikace

člověk a jeho svět

člověk a společnost

člověk a příroda

umění a kultura

člověk a zdraví

člověk a svět práce

průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova

OBDOBÍ

Lze libovolně zařadit v kterémkoli měsíci.

POPIS

Projekt je vhodný pro žáky II. stupně.

Cílem projektu je:

- a) Seznámení se spisovatelem J. Vernem a jeho tvorbou
- b) Kniha Cesta kolem světa za 80 dní
- c) Poznáváme státy světa (Velká Británie, Francie, Itálie, Egypt, Indie, USA)
- d) Nejpoužívanější slovíčka, fráze v daných zemích, porovnávání jazyků, konverzace
- e) Světová gastronomie

Realizace v případě jednoho týdne:

Český jazyk

Každý den si děti společně přečtou dvě kapitoly z knihy J. Verna (zkrácená verze pro děti). Práce s textem, čtení s porozuměním. Společně s hlavním hrdinou příběhu, P. Foggem, cestují světem a poznávají jednotlivé státy a kontinenty.

Zeměpis

Nejdříve si s pomocí mapy světa děti zopakují jednotlivé světadíly, státy, oceány. Podle cesty hl. hrdiny se pak každý den detailně zaměří na stát, který se objeví v textu knihy. Seznámí se, co je pro něj typické.

Dějepis, Vko

Porovnávají svět 19. století s dnešním světem. Zvyky, tradice, životní styl, cestování.

Cizí jazyky

Rovněž se žáci seznamují s nejpoužívanějšími slovíčky a frázemi v jednotlivých státech. Porovnávají jazyky (angličtina, němčina, italština, francouzština).

VV, TsV, člověk a svět práce

V průběhu dne lze zařazovat různé pohybové a kreativní aktivity, hry, výlety.

NÁPADY NA AKTIVITY

I. den: SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ VELKÉ BRITÁNIE A SEVERNÍHO IRSKA

Chytání Lochnesské příšery (Skotsko)

Vždy soutěží dvě družstva proti sobě. Stojí v řadě za sebou a drží se v pase. Poslední část Lochnessky z jednoho družstva má za kalhotami šátek, který mu musí hlava Lochnessky družstva druhého ukrást.

Stavba Stonehange

Obě družstva se pokusí postavit z kamen „stodůlecký“ Stonehange a vymyslet k němu příběh.

Pečení anglických máslových sušenek

Výlet do parku, kde děti zažijí pravý anglický piknik s čajem „o páté“ a tradičními sušenkami. Procházka k londýnské telefonní budce ve Stodůlkách.

2. den: FRANCIE

Smysly

O Francouzích je známo, že plně využívají všech smyslů. My se zaměříme na hmat. Každý si postupně zavře oči, vylosuje si nějaký předmět, který se pokusí uhádnout.

Živé obrazy

Obrazy z galerie Louvre, názvy obrazů, které mají děti předvést. 4 družstva. Každé družstvo si vylosuje 3 obrazy, které po přípravě předvede. Ze svých těl se pokusí udělat živý obraz, který se nesmí hýbat. Družstva se v předvádění obrazů střídají, ostatní se snaží poznat název předváděného obrazu.

Výlet na „pražskou Eiffelovu věž“ Petřín.

3. ITÁLIE, EGYPT

Pečení pizzy

Mumie – mumifikování nejmenšího člena družstva

Každé družstvo obdrží ruličku toaletního papíru a izolepu. Snaží se vytvořit mumii, které půjdou vidět pouze oči. Soutěž o nejhezčí mumii.

Pyramidy

Stavba pyramid z plastových kelímků.

Kreslení hieroglyfů

4. den: INDIE

Průchod mezi tygry

Děti mají zavřené oči a rozesadí se po celém herním prostoru. Určíme jedno dítě, které bude *indickým rolníkem*. Jeho úkolem je dostat se přes území tygrů na své pole tak, aby jej tygři neslyšeli a nedotkli se ho. Musí jít tedy velice pomalu a tiše. Pokud rolníka nějaký tygr zaslechne a dotkne se ho, tak se s ním v roli vystřídá.

Tygr číhá

Všichni se sesednou v kruhu, nohy dají křížem, ruce položí na kolena dlaněmi směrem vzhůru. Hráč představující číhajícího tygra klečí nebo dřepí uprostřed kruhu a zvolna se otáčí dokola a občas se snaží rychlým pohybem ruky plesknout někoho do dlaně. Když se mu to podaří, vymění si role s hráčem, který byl zasažen.

Malování mandal

5. den: AMERIKA

Výroba indiánské čelenky, totemu.

Indiáni proti kovbojům

Herní prostor rozdělíme na dvě stejné poloviny. Na každou polovinu umístíme cca 50 papírových koulí. Na jedné polovině budou kovbojové a na druhé polovině indiáni. Polovina, na které jsou kovbojové, je územím indiánů, a naopak. Každá skupina tak musí na svoji polovinu naházet co nejvíce potravin (papírových koulí).

Lov bizona

Na zeď připevníme fotku bizona. Děti dostanou předměty, s kterými se jim bude dobře házet a necháme je se do bizona střílet.

Výlet k lomům Velká Amerika, Mexiko, Malá Amerika.

8. LITERÁRNÍ TOULKY PO MALÉ STRANĚ

FORMA

Jednodenní trasa po Malé Straně spojená s opakováním spisovatelů, uměleckých slohů, vhodná pro žáky 9. ročníku.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

jazyk a jazyková komunikace

člověk a společnost

umění a kultura

průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova

OBDOBÍ

červen

POPIS

Literární trasa po domech slavných spisovatelů, kteří jsou spojeni s životem na Malé Straně, je určena pro žáky 9. ročníků.

Cílem projektu je opakování:

- a) Spisovatelé: J. Neruda, K. Světlá, J. Werich, K.J. Erben, F. Kafka
- b) Umělecké styly napříč evropskými zeměmi (v literatuře, architektuře, výtvarném umění, hudbě)

U každého domu:

- a) Žáci si zopakují všechny informace o spisovateli.
- b) Popíší architektonické prvky jednotlivých domů.
- c) Zařadí dům k uměleckému slohu.
- d) Vzpomenou na nejvýznamnější evropské památky v daném uměleckém stylu.
- e) Zopakují si typické prvky daného stylu ve výtvarném umění a hudbě.
- f) Přiřadí nejvýraznější české i světové osobnosti.

Trasa:

- 1) Dům Jana Nerudy (Dům U Dvou slunců), Nerudova 233/47, Malá Strana
- 2) Werichova vila, U Sovových mlýnů 501, Malá Strana
- 3) Rodný dům Franze Kafky, Náměstí Franze Kafky 24, Staré Město
- 4) Dům pobytu a úmrtí K.J. Erbena, Michalská 440/11, Praha I
- 5) Rodný dům Karolíny Světlé, Karolíny Světlé 284/22, Praha I